

معرفی رشته بررسی کلامی ادیان و فرق سطح سه حوزه علمیه

ماده ۱- عنوان

عنوان رشته، «بررسی کلامی ادیان و فرق با چهار گرایش «نقد وهابیت» «نقد فرق انحرافی» «نقود تصوف» و «نقد مسیحیت» در مقطع سطح سه است

ماده ۲- اهداف رشته بررسی کلامی ادیان و فرق

1. شناخت استدلالی مبانی و مسائل اعتقادی براساس قرآن و معارف اهل بیت علیهم السلام و دفاع از آن؛
2. شناخت و نقد دیدگاه های انحرافی یکی از گرایشهای فوق و تقویت توان پاسخگویی به پرسش ها و شبهات روز در حوزه کلام با گرایش انتخابی؛
3. افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی تطبیقی و زمینه سازی جهت گسترش پژوهش در حوزه کلام با گرایش انتخابی؛
4. تربیت نیروهای متعهد و توانمند در حوزه کلام اسلامی و گرایش انتخابی، در عرصه های آموزش، تبلیغ و پژوهش؛
5. شناخت منابع و مآخذ مرتبط با کلام اسلامی و گرایش انتخابی و ایجاد توان فهم آن؛
6. زمینه سازی برای تربیت استاد دروس کلامی با گرایش انتخابی؛
7. تربیت طلاب مستعد جهت ورود به سطح علمی بالاتر؛
8. ایجاد توان تتبع و تحقیق در زمینه فقه و اصول و استفاده از منابع فقهی و اصولی .

ماده ۳- نظام آموزشی

نظام آموزشی این رشته، نیم سالی درسی و حضوری است و طول دوره بدون احتساب پایان نامه حداقل شش و حداکثر هشت نیم سال است.

ماده ۴- شرایط پذیرش رشته بررسی کلامی ادیان و فرق

1. احراز صلاحیت های عمومی و اخلاقی براساس آیین نامه های مصوب؛
2. دارا بودن مدرک علمی سطح دو؛
3. قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی.

ماده ۵- دروس پیش نیاز

هدف	ساعت	عنوان درس	ردیف
آشنایی بیشتر با مباحث خداشناسی (اثبات ذات، صفات فعلیه و ذاتیه، مراتب فعل الهی (نبوت، ضرورت، ویژگی ها، وظایف و اختیارات نبی، نبوت و خاتمیت پیامبر اسلام) و معاد) حقیقت مرگ، عالم برزخ، قیامت و ویژگی های آن)	۹۶	کلام اسلامی ۱ تا ۳	۱

۲	معرفت شناسی	۳۲	آشنایی با راه ها و ابزار شناخت و ارزیابی آنها و دیدگاه اندیشمندان اسلامی در این زمینه
۳	فرق و مذاهب کلامی	۳۲	آشنایی با آموزه ها، روش ها و کتب اصلی فرقه های مهم کلامی تشیع و تسنن و فرقه هایغالی (غیر از وهابیت، بهائیت و تصوف)
۴	کلیات و تاریخ علم کلام	۳۲	آشنایی با علم کلام (فرق آن با فلسفه و علوم دیگر)، موضوع، غایت و مبانی آن، تبیین حجیت روش های عقلی و نقلی و شرائط آنها و آشنایی با سیر تکون و تطور علام کلام، مشرب های کلامی، متکلمین بزرگ، منابع و مآخذ مهم کلامی
۵	مسائل جدید کلامی	۳۲	آشنایی با مسائل مهم، جدید و رائج کلامی، مانع اندام منشا و قلمارو دیان، سکو، ریسام، تکثرگرایی، دین و اخلاق و علم و دین
۶	آشنایی با ادیان	۳۲	شناخت اعتقادات، تاریخ، متون مقدس و شخصیت های ادیان ابتدایی و زناد جهان با هویت ادیان شرق و یهودیت
۷	تاریخ معاصر	۳۲	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی صد سال اخیر ایران
۸	زبان (عمومی)	نظري عملي ۶۴+۱۲۱	ایجاد توان درک مطلب و ترجمه متون ساد مرتبط با گرایش
	جمع	۰۵۴	

تبصره: فارغ التحصیلان سطح ۲ گرایش کلام و طلابی که دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد در صدی سرفصل ها، از گذراندن این دروس معاف هستند.

ماده ۶- عناوین و مشخصات کلی دروس

ساعت	عنوان	ردیف
۶۲۴	دروس عمومی سطح ۳	۱
۶۷۲	دروس مشترک چهار گرایش	۲
۵۶۵ تا ۵۹۲	دروس تخصصی هر گرایش	۳
۶۵۸۶ تا ۶۵۵۵	جمع کل	

ماده ۷- عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف. دروس عمومی

هدف	ساعت	عنوان درس	ردیف
شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در ساطح ساه (از القاول فایماهیة العیب تا آخر مکاسب)	۱۶۵	فقه	۱
شناخت استدلالی مباحث مهم اصولی طبق برنامه مرکز مدیریت در ساطح ساه (جلاد اولکفایه، صول از ابتدای المقصد الثانی فی النواهی تا پایان جلد دوم)	۳۲۵	اصول	۲
ایجاد توان بهره گیری از متون عربی جدید در حوزه مباحث فرق و ادیان	۱۶+۳۲	نظري عملي	۳
تقویت توان تحقیق و پژوهش در مسائل فرق و ادیان از طریق آموزش روش های تحقیق و کیفیت بهره برداری از ابزار و منابع	۱۶+۳۲	روش تحقیق نظري عملي	۴
ایجاد توان مهارت تدریس با آموزش روش ها و فنون کلاس داری و ارزشیابی	۱۶+۳۲	روش تدریس نظري عملي	۵

دروس مشترک

هدف	ساعت	عنوان درس	ردیف
شناخت مبانی، قواعد، ضوابط، روش ها و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم	۳۲	قواعد و روشهای تفسیر قرآن	۱
شناخت مبانی، قواعد و روش های مارثر در فهم احادیث ضامن قرائات برخی از احادیث اعتقادی، اجتماعی و اخلاقی	۳۲	فقه الحدیث	۲
شناخت مباحث مهم خداشناسی، نبوت، معاد و امامت به صورت متن محور	۱۲۱	کلام اسلامی ۱ تا ۴	۳
تبیین مبانی و قواعد علم کلام مانند حجیت عقل، قرآن و سنت، حسن و قبح عقلی، قاعد لطف، حجیت خبر واحد در مسائل اعتقادی	۳۲	مبانی و قواعد علم کلام	۴
شناخت و بررسی استدلالی مسائل مهم و جدید کلامی مانند عقالگرایای و ایمان گرایای، معرفت و تجربه دینی	۳۲	مسائل جدید کلامی	۵
شناخت مباحث فلسفی مهم و دارای کاربرد در علم کلام مانند احکام وجود، علل و معلول، قوه و فعل و الهیات بالمعنی اخص	۶۴	حکمت اسلامی	۶
تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشاروعیت، شاریط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی	۳۲	ویت فقیه	۷
شناخت دقیق دیدگاه قرآن و روایات در موارد نفاس انسان، ابعاد، قوا و کارکردهای آن و مباحثی مانند رابطه روح و جسم، ویژگی های انسان کامل، خلقت، رشد و تکامل انسان، جبر و اختیار، تجرد روح، سعادت و شقاوت انسان و پاسخ به شبهات مرتبط	۳۲	انسان شناسی	۸
آشنایی با مبانی، روش و مسائل اساسی عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن با رویکرد به مکتب اهل بیت علیهم السلام با محوریت کتاب «در جستجوی عرفان اسلامی» از آیات الله مصباح یزدی	۳۲	عرفان اسلامی	۹
هدف	ساعت	عنوان درس	ردیف
شناخت شیوه های رفتاری و گفتاری اهل بیت علیهم السلام در مواجهه با فرق و ادیان	۳۲	سیر اهل بیت علیهم السلام در مواجهه با فرق و ادیان	۱۰
آشنایی با اصول و روشهای روان شناختی ارتباط با آسیب دیدگان از فارق و ادیان و شایو ارائه مشاوره به آنان و کسب مهارت های آن	۱۶+۱۱ نظری عملی	مهارت های ایجاد ارتباط	۱۱
ایجاد توان مناظره با شناخت روش ها، مراحل و آداب مناظره و استدلال	۱۶+۳۲ نظری عملی	مهارت های مناظره	۱۲
بررسی و نقد بکارگیری ترفندهای فراروانی مانند هیپنوتیزم، شفا دهی، ریکای، روشن بینی، تله پاتی و... در تبلیغ فرق و ادیان انحرافی	۱+۱۶ نظری عملی	ترفندهای تبلیغی ادیان و فرق انحرافی	۱۳
تبیین آموزه مهدویت، مبانی و مسائلی مانند فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجودی امام غایب، ظهور و علائم آن، حکومت حضرت مهدی از دیدگاه شیعه	۳۲	مهدویت	۱۴
شناخت و بررسی سیر تاریخی شیعه، شخصیت ها و آثار مهم، فرق و دولت های مهم شیعی از آغاز تا کنون و شناخت تمدن عظیم اسلامی و جایگاه معارف و اندیشمندان شیعه در خلافتمدن اسلامی	۳۲	تاریخ تشیع	۱۵

۱۶	زبان تخصصی	۱۶+۳۲ نظري عملی	ایجاد توان فهم متون تخصصی مرتبط با گرایش، به عربی در دو گرایش نقد وهابیات و نقادفرق انحرافی، و به انگلیسی در دو گرایش نقد مسیحیت و نقد تصوف
۱۷	احکام معاشرت با پیروان فرق و ادیان جمع	۱۶ ۶۷۲	شناخت احکام فقهی معاشرت مسلمین با پیروان فرق و ادیان و احکام فقهی ویژ مستبصرینو مرتدین

ج: دروس تخصصی گرایش نقد وهابیت:

هدف	ساعت	عنوان درس	ردیف
بررسی ادلة نقلی و عقلی امامت امیرالمؤمنین علیه السلام و خلافت بلافصل ایشان و نقاددیدگاه عامه همراه با بررسی شبهات	۴۱	امامت امیرالمؤمنین علیه السلام	۱
بررسی ساختار، سند و محتوای صحاح سته از دیدگاه اهل سنت به ویژه سلفیه	۳۲	سلفیه و صحاح سته	۲
شناخت چگونگی پیدایش، سیر تطور، شخصیت ها و منابع مهم جریان های سلفی بات کید بر وهابیت	۱۶	جریان شناسی سلفی گری	۳
شناخت، آراء و عقاید وهابیت به ویژه ابن تیمیه و محمدبن عبدالوهاب	۶۴	آراء و عقاید وهابیت (۱) و (۲)	۴
بررسی و نقد آراء و عقاید وهابیت نوظهور (مانند طالبان، القاعده، داعش)، ویژگیها، عوامل و اهداف شکلگیری آنها	۱۶	وهابیت نوظهور	۵
شناخت و بررسی انتقادات علمای اهل سنت به ویژه سلفیها بار وهابیات با اشاره باهشخصیت ها و منابع	۱۶	نقد اهل سنت بر وهابیت	۶
شناخت روش ها، ابزارها و شگردهای جریانات و شخصیات های وهابی و راهکارهایمقابله با آن	۱۶	شیوهای تبلیغی وهابیت	۷
شناخت اصول شبهه شناسی و پاسخ به مهمترین شبهات پیرامون عقاید خاصه شایعهمانند علم غیب و کرامات ائمه، تحریف ناپاذیری قارآن، باداء، رجعات، تقیاه، جایگاهاصحابه	۳۲	شبهه شناسی (۱)	۸
بررسی و تحلیل شبهات اهل سنت و وهابیت نسبت باه عقاید و معارف شایعه مانندامشهادت حضرت زهرا علیها السلام ، روابط اهل بیت و خلفا، زواج ام کلثوم، مهادویت، اماممحسین علیه السلام ، و شبهاتی در مورد کتاب کافی	۴۱	شبهه شناسی (۲)	۹
بررسی مهمترین مباحث فقهی مورد اختلاف بین مذاهب اسلامی و وهابیت	۳۲	شنود فقهی وهابیت	۱۰
آشنائی با فرق اهل سنت از جهت کلامی و فقهی و تبیین رابطه میان آنها و وهابیاتضمن بررسی چگونگی پیدایش اهل سنت	۳۲	وهابیت و فرق اهل سنت	۱۱
شناخت و بررسی علم رجال از نظر اهل سنت و تاریخچه تحوت آن بارای استفاده از آن در نقد وهابیت	۱۶	بررسی رجال اهل سنت	۱۲
شناخت و بررسی علم درایه و میانی صحت و س قم حدیث از نظر اهل سنت و تاریختحوت آن، برای استفاده در نقد وهابیت	۱۶	بررسی درایه اهل سنت	۱۳
ارائة یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در وهابیت	۹۶+۹۶	پایان نامه جمع	۱۴
	۸۷۶		

برای مشاهده سایر رشته های تخصصی سطح سه کلیک کنید